

»Byerne bestemte, hvad der skulle stå«

Nomineret. Jan Sonnergaard forlod hjemmet i Nordvestkvarteret, fysisk såvel som litterært. Han var væk i tre år. Det blev til »Otte opbyggelige fortællinger om kærlighed og mad og fremmede byer«. Men også til problemer med at leve op til de dyder, han selv skrev om.

Af Jeppe Bangsgaard
jeba@berlingske.dk

Trøffelpølsen er fra Italien, rieslingen fra Sydtykland, rødvinen fra Bourgogne og osten, ja, det er Løgismoses fortolkning af en fransk comté.

»Jeg kom til at tænke på, hvad min bog egentlig handler om, og syntes, jeg måtte leve lidt op til den,« siger Jan Sonnergaard, mens han retter an.

Der er da også en del fokus på nærsanserne – det at føle, smage og dufte – i Sonnergaards »Otte opbyggelige fortællinger om kærlighed og mad og fremmede byer«, der er nomineret til Danmarks Biblioteksforenings og Berlingskes litteraturpris, Læsernes bogpris.

Vi kommer forbi diverse michelinrestauranter, ekstravagante barer og hører om udsøgte vine i historierne, der foregår på forskellige steder som Paris, Berlin, Saint Nazaire, Rom, Prag, Tbilisi – og Amager. De seneste tre år har Sonnergaard rejst rundt i Europa og boet i de byer, han har skrevet om. Men nu er han tilbage i lejligheden i Nordvestkvarteret, det sted i København, som mange, der har læst hans bragende debut, novellesamlingen »Radiator« fra 1997, sikkert stadig forbinder ham med. Også selvom han siden har skrevet om meget andet end skæve eksistenser og sociale udskud. For eksempel middelklassen i »Sidste søndag i oktober« og de nyrige i »Jeg er stadig bange for Caspar Michael Petersen«.

Denne gang ville han væk. Fra det, han selv og andre havde skrevet om.

»Jeg syntes, vi måtte lidt ud. Til et sted hvor vi ikke var hjemme. Jeg ville gerne have, at der ikke var for meget, der støjede på linjen i forhold til de temaer, jeg skriver om, og så ville jeg gerne skrive om fremmede lande. Der har de seneste år været en overvægt af meget national dansk litteratur, hvor rammen er hjemmet og parforholdet. Det er der ikke noget galt i, men jeg syntes, det stik modsatte var det sjove.«

Hvad betød stederne for det, du skrev?

»Jeg kunne helt klart mærke med den her bog, at det genererede noget forskelligt alt efter, hvor jeg var. Nogle steder kom jeg kun med antydningen af idé, og her var det byerne, der bestemte, hvad der kom til at stå. Jeg havde et princip om, at jeg minimum skulle være et sted et kvartal, og jeg måtte ikke tage hjem, før jeg havde skrevet en historie. Jeg håber, at det også har betydet, at noget af stemningen fra byerne er kommet med.«

Ligger der også en flugt i det at rejse til fremmede byer?

»Det er en meget negativ måde at se det på. Jeg havde mere udgangspunkt i, at jeg syntes, at Europa er spændende lige nu. Jeg var for eksempel i Italien, da det gik op for italienerne, hvor skidt det stod til med økonomien, fyrede Berlusconi og satte sig selv under administration. Jeg fortæller historier om, hvordan der er lige nu i de her lande, uden at være journalist.«

Hvad kan litteraturen beskrive, som journalistikken eller dokumentarismen ikke kan?

»Den kan sige nogle sandheder, som ikke er verificerbare, men dog alligevel kan være sandheder. Det er en sandhed på et andet niveau. Jeg hører også til dem, der mener, at der kan erkendes noget gennem litteraturen. Der er ikke blot tale om skriftens skriftelighed, som var det postmoderne mantra og som dele af det danske forfattermiljø stadig kører.«

Historierne handler på et mere overordnet plan også om nogle af de sider af kærligheden, som ikke så ofte optræder i litteraturen ... ?

»I nyere tid er det meget den romantiske kærlighed, der bliver beskrevet. To personer, der møder hinanden, en forelskelse, fysik, og så går det godt eller dårligt. Men jeg tænkte over, at der var mange andre aspekter af kærligheden. For eksempel næstekærlighed, som slet ikke har fysik,« siger Jan Sonnergaard og nævner tilgivelse og gavmildhed som andre temaer. Samtidig oplevede han dog, at det ikke var helt let at leve op til de dyder, han skrev om.

»Det kostede et forhold at skrive bogen, fordi jeg var så meget væk. Det er paradoksalt, at det at skrive en bog om kærlighed, medfører et brud. Det er som Rousseau, der skrev en glimrende bog om børneopdragelse, men for at få ro til den sendte sine utallige børn på børnehjem.«

I en historie fra Rom, der handler om de to typer mennesker – de gavmilde og tilgivende på den ene side og de nærige på den anden – leverer Jan Sonnergaard også et karaktermord på en dansk anmelder, som eftertrykkeligt bliver placeret i den sidste bås.

»Selve historien er jo lidt nederdrægtig. Der er en form for dobbelthed i det. Jeg kan sagtens skrive en historie, hvor jeg anbefaler folk at være tilgivende og gode, mens jeg muligvis ikke selv er i stand til at efterleve det.«

Det må være specielt at beskæftige sig med det på tankeplanet og så samtidig føle, at det er svært at leve op til?

»Det er derfor, det er et vanskeligt job. Måske er det også derfor, at forfattere ikke bliver specielt gamle. Og ikke allesammen er særligt lykkelige. Den eneste rigtigt væsentlige belønning er, hvis bogen lykkes. men det ved man aldrig. Det ved kun læserne.«